

YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU
Millî Savaş Hikâyeleri

Varlık Yayınları, 1947-1965 (2 baskı)

Birikim Yayınları, 1981 (1 baskı)

İletişim Yayınları 12 • Y. Kadri Karaosmanoğlu Bütün Eserleri Dizisi 12

ISBN-13: 978-975-470-072-5

© 1983 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1-21. BASKI 1983-2016, İstanbul

22. BASKI 2017, İstanbul

EDITÖR Nihat Tuna

DIZI KAPAK TASARIMI Ümit Kıvanç

KAPAK Utku Lomlu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Sait Kızılırmak

BASKI ve *CILT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

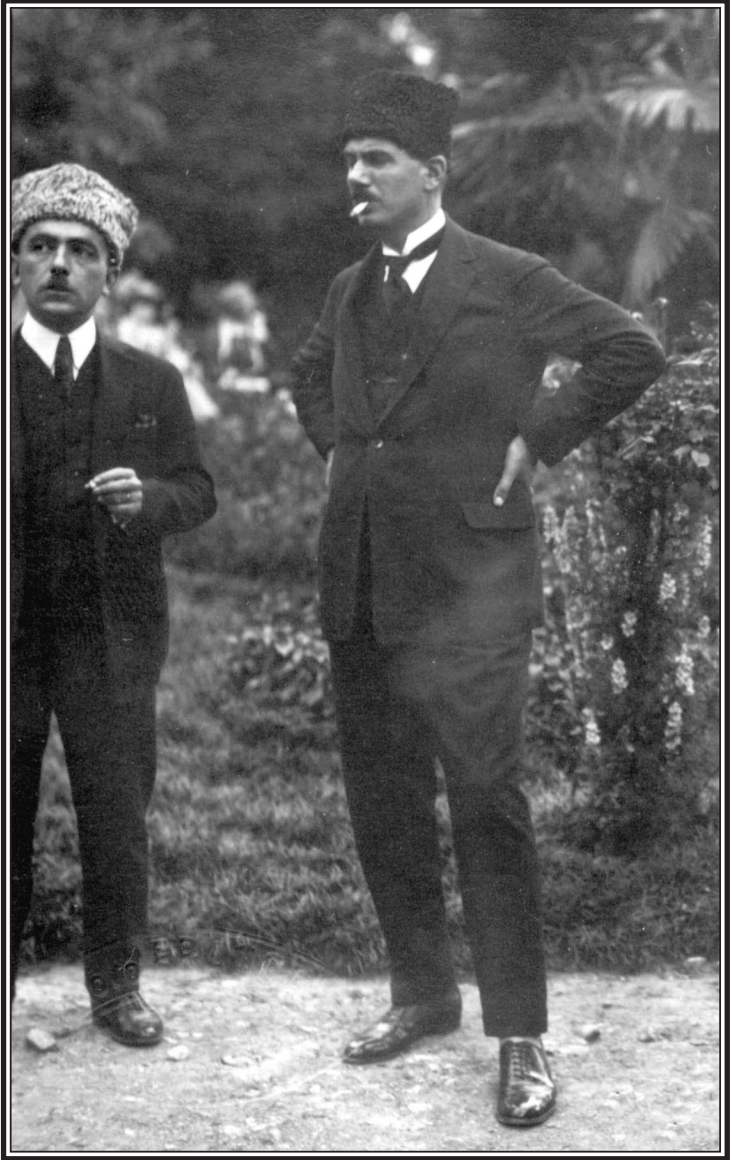
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU

Millî Savaş Hikâyeleri

i l e t i ŝ i m

Yakup Kadri Karaosmanoğlu 1923 yılında Ruřen Eřref Őnaydın ile birlikte.

سعی نویسی

دکتر بردرگزین مایلد
۳۵ جنی صفت

پیدا شدن خط خردی که در گذشته نوشته می شد، بوده و در تمام این مجامع و اجتماعات طبیعت
تجربیه سنی با نگرش بر، ادا زبانه ادعا غفرت و فایده ایستوری، حاصل از انسان
مشغولانه در زنده کردن با شرف و بدویت و بلاغی عن حاضره اندیس آنچه می بود
ایردی، بودند، از غیر، بطریق انقباض مختار فرساید اولان، که میوه میدان و این
هر جا که می خواند، همه باز علی دیر صنون بولونان زار سدن ترکیب ایردی،

هر چه که می نویسد، همیشه می آید که میانی غیر سب برادر و نمودن عبارت قلمندی،
بوده، خاص و بی انقضای آن بیستی و شایسته ایستوری، امسویه هر طایفه پرستی
مختلجه، و دنیا او توفیق برکت یافت لطف غایت به ادا این تلاش پر پیرون باقی،

میخیزد و با تمام آن قدر که باقی است، باقی است که باقی است و باقی است
بی تصور بعضی در طور کجوه ت برج آرمک، نظر مشغول سینه بی سیر تقاضای
مخلی ایردی، مدخل بود در، جز قبالتقون میانه، هر روز که می نویسد
اولان کوزه داده ادا زبانه کس استنا ایستوری، به نرود و دیگر ای طرف سندن
بهر طبعی، بر زبانه ادب جراحی با مهارت قاری، هاله، به ادا زبانه ای سکوتی
آنها هر چه می ده کند سینه ادا بر سینه کارانه سنی او اینترتوری،

قرائن، ادا ای کورن، دود و درک خاطر سینه دانجا کس حاضر در کورن
آیت می در سنان اید، علم قطاره بطرفه سوری، هر چه که ادا زبانه ایست بر سندن
استلاح، سعوی بر زبانه سنی استقامت ایردی، شکیبایان بر آرد و قامت از زبان
قدرت، که به قول بر طایف معروفا در هر طبع با سیمایوردی، است تا که می نویسد
او توفیق، اخلاقی بر بودی قدر تمام، هر چه که ادا زبانه ایست بر سندن
ملاطقت، کتب او با سیر سیر، هر طبعی که ادا زبانه ایست بر سندن
چون که ادا زبانه ایست بر سندن، از سینه اداناب زبانه ایست بر سندن
بر سینه اداناب زبانه ایست بر سندن، در سینه ایست بر سندن، ادا زبانه ایست

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun elyazısından bir örnek.

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ SAVAŞ HİKÂYELERİ	11
Ses Duyan Kız.....	13
Dünya Gözü ile Ahret Sesleri.....	19
“Teslim! Teslim!”.....	25
İssız Köy ve Dilsiz Kız.....	31
Küçük Neron.....	37
Bir Mezczup.....	43
Hem Katil Hem Müttehim.....	49
Güvercin Avı.....	55
Utancı.....	61
Hasretten Hasrete.....	67
Hüseyin Çavuş.....	75
Muhacir Kerim Ağa.....	81
Katmerli Bir Hıyanet.....	87
Düşmana İltihak.....	93
Ceviz.....	99

On Dört Yaşında Bir Adam.....	105
Köyünü Kaybeden Kadın.....	111
Bir Şehit Mezadı.....	117
Garip Bir Benzeyiş.....	123
KARIŞIK HİKÂYELER.....	127
Bir Hastahane Koğuşunda.....	129
Bir Beyoğlu Dönüşü.....	133
Gizli Posta I.....	139
Gizli Posta II.....	143
Gizli Posta III.....	147
Bir Yurt Yergisi.....	151
Talih.....	157
Bir Kör Göz ve Bir Kör Gönül.....	163
Sikkenin Tersine.....	169

Millî Savaş Hikâyeleri

SES DUYAN KIZ

Taşlık bir patikadan aşağı inen hayvanlarımızın dizleri titremeye başlamıştı. Söğüt ağaçlarını ve serin kaynağı görünce bir parça durup dinlenmek ihtiyacını hissettik. İndiğimiz yamacın eteğinde küçük ve eski bir köy var, kuş bakışı, siyah damlarını görüyoruz. Yoldaşıma:

“Garipler köyü burası mıdır?” dedim.

Garipler köyü az çok çıplak ve kayalık bir yar ortasında sıkışmış, ıssız ve melûl duruyor. Biz biraz sonra oradan geçip karşiki sırta çıkacağız. Yoldaşım, yorgun hayvanını kendi haline bıraktı, ve suyun başına çöküp ellerini, yüzünü yıkamaya koyuldu. Ben, kendi hayvanımı ne olur, ne olmaz diye söğüt ağaçlarından birinin kütüğüne bağlamak lüzumu gördüm ve onu söğütlüğe doğru çektim. Yoldaşım çömeldiği yerden kalkarak bana seslendi:

“Aman Beyefendi, oraya bağlamayın; altında bir türbe var.”

Etrafıma bakındım; türbeye benzer bir şey yok; yalnız, tam benim yaklaştığım söğüdün altında yeşile boyanmış birkaç kaya parçası gözüküyor ve bu yeşil kaya parçalarının üs-

tüne doğru uzanan dalların birinden kırık dökük bir kandil sarkıyor, bu kandilin sarktığı dalda rengârenk yüzlerce bez parçaları. Biraz ötede, ayakta, bir taraftan mendili ile sıvanmış kollarını silen ve bir taraftan beni gözetleyen yoldaşım, eliyle bulunduğum noktayı işaret etti:

“Hah, tamam orası,” dedi.

Yoldaşım bu havalinin adamlarındandır. Her tarafı karış karış bilir. Kendisine sordum ki, burası nasıl bir türbe ve kimin türbesidir ve bir türbenin ağacına hayvan bağlamakta ne gibi mahzurlar vardır? Gülerek yanına yaklaştım. O, ciddi bir tavırla mühim bir şey anlatmaya hazırlanmış gibiydi; kuşağının arasından bir iri tütün tabakası çıkarıp bana uzattıktan sonra:

“Dinle söyleyim Beyefendi,” dedi, ve şöyle hikâye etti:

“Bu türbe Ses Duyan Kız’ın türbesidir. Yabancıları hiç sevmez de onun için sana yaklaşma, dedim. Ben bu Ses Duyan Kız’ı gördüm Beyefendi, çünkü öleli ancak üç, üç buçuk yıl oluyor. Kendisi köyün kızlarındandı, fakat, değme şehir kızlarından daha güzel, daha malûmatlı ve daha akıllıydı; kendi başına köyün hocasından hıfzetti,* birçok ilâhiler öğrendi; sesi de güzelmış, haftada bir defa köyün kadınlarına mevlûd okurdu. Yaşı ya on altı, ya on yedi idi. Topuklarına kadar uzun saçları vardı; gözlerine her bakan tir tir titrer, kahlırdı. Asıl adı Emine idi.

“Emine bundan dört beş yıl evvel Garipler köyünün en zengin ve en namuslu bir genciyle nişanlandı idi; günahı söyleyenlerin boynuna, derlerdi ki bu iki genç birbirleriyle küçükten beri sevişmişler de öyle nişanlanmışlar. Nişanın haftasına harp çıktı; o menhus [uğursuz] Rumeli Harbi... ve delikanlı kalktı, askere gitti. Vâkıa [gerçi] variyetli [zengin, varlıklı] idi, bedel verebilirdi; hem kendi istemedi, hem de babası gitsin, dedi; gitti ve bir daha dönmedi. Evvelâ düş-

(*) Hıfz etmek: Kur’an’ın ezbere öğrenilmesi; ezberlenmesi.

manlar eline esir düşmüş diye duyduk; sonra Sırlara karşı Manastır'da mı nerede bilmem, Sırlara karşı döğüşürken şehit düştü haberi geldi. Bu kara haber, bütün köyü yas içinde bıraktı; yedi yaşındaki çocuktan yetmiş yaşındaki ihtiyara kadar kadın, erkek ağladı durdu. Köyde, hattâ bütün civar köylerde onu sevmeyen yoktu. Gariptir ki bu haber Emine'ye fazla bir keder vermedi; hattâ ağlatmadı, haykırtmadı bile... yalnız birkaç gün yemedi, içmedi, kimseye söz söylemedi, elini hiçbir işe sürmedi, mahzun mahzun dolaştı; bu kadarı da gayet tabii idi, çünkü...”

Yoldaşım sustu; ve tâ sonuna kadar içtiği sigarasını, kalın ağızlığının içinden yere doğru üfledikten sonra, daha ciddileşen, daha sofulaşan bir tavırla hikâyesine devam etti:

“Fakat, dedi, günün birinde Emine'ye bir hal oldu: Benzi limon gibi sararmaya ve gözleri ateş gibi parlamaya başladı. İkide birde boynunu öne doğru uzatıyor, etrafındakilere, ‘Susun susun!’ diyor, ve hiç kimsenin işitemediği bir sese kulak veriyordu. ‘Ne dinliyorsun, Emine?’ diye sordular, cevap vermedi. Böyle, günler geçti, Emine hep sustu ve dinledi. Fakat çok sürmedi, bir zaman geldi ki Emine işittiği sözü hecelelemeye başladı: ‘Kalk Emine! Memleketi düşman basıyor; kalk Emine! Memleketi düşman sarıyor!’ diyordu. ‘İlk defa,’ dedi, ‘bu sesi uykumun içinde duydum; gözlerimi açtım, dinledim, gene duydum; şimdi gittikçe sık sık duymaya başlıyorum; derinden, uzaklardan geliyor gibi!’ Ses ona, kâh ‘ne duruyorsun?’, kâh ‘kalk!’ dermiş. ‘Kalk Emine, memleketi düşman basıyor. Ne duruyorsun? memleketi düşman sarıyor!’ Çok geçmedi, bu sözün mânası anlaşıldı; bütün köylere, Rumeli'nin elden gittiği haberi yayıldı. Ama bu haberi Emine işitmedi. İşittiyse bile anlamadı. O sestten başka bir şey işitmiyor, o sestten başka bir şey anlamıyordu: ‘Emine, düşman basıyor, Emine düşman sarıyor!’